

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban lévőre:	
Egész évre	16 kor.
Negyedévre	4 "
Helyben háshoz kerülve:	
Egész évre	20 kor.
Negyedévre	5 "
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Negyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét 15 óráig
Szombat utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 8.

A szerkesztőség kéziratok visszaszedésére
vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, február 7.

A kereskedelmi szerződések.

(K. Ö.) A költségvetési vita oly csekély érdeklődés mellett folyik, hogy önkénytelenül is más kérdések foglalják le a közérdeklődést. Ezek között első helyen említendő a kereskedelmi szerződések, melyekről ujabban az a hír kapott lábra, hogy Németország nem fogja Ausztria-Magyarországnak a kereskedelmi szerződéseket felmondani. Okul erre az szolgál, hogy a német vámtarifát nem lehet az év végéig letárgyalni és törvénybe iktatni, tehát a kereskedelmi szerződéseket sem lehet felmondani. És minthogy nekünk van okunk a német új vámtarifától félni, mi sem fogjuk a kereskedelmi szerződéseket felmondani. Ez azt jelenti, hogy a jelelegi szerződés egy évre hallgatagon meghosszabbítatik.

Oly eshetőségek előtt állunk itt, melyeknek fontos politikai és közgazdasági jelentőségük van. A jelekből ítélve, a mi vámtarifánkat egyhamar nem lehet tető alá hozni. A Széll-kormány akarta — nem akarva az agrár vámok emelését kell követelnie. Ezt nemcsak Németország vámpolitikai magatartása, hanem az agrárpolitika térfoglalása is szükségessé teszi. Az osztrákok pedig, felhasználva a kedvező alkalmat, az ipari vámok emelését sürgetik. Az ipar vámvédelméről azonban már kellően gondoskodva lévén, nem csoda, hogy az érdekellentét éles összeközösre szolgáltat alkalmat.

Mind a két fél bizonyára szívesen

veszi, ha a döntő ütközet halasztást szenved. Ez természetesen nem megoldás, hanem csak elhalasztás jelenti a tarifa végleges megállapításának.

A vámpolitikai kérdések megoldására irányuló munkának azonban nem szabad pihennie, ezt folytatni kell, erélyesen, két irányban. Először meg kell szerkeszteni a közös vámtarifát a trónbeszédben foglalt irányelvek szemmel tartása mellett. Vagyis egyforma védelemben kell részesíteni úgy az ipart, mint a mezőgazdaságot. Azután meg kell szerkeszteni a külön magyar vámtarifát, azon eshetőségre, hogy Ausztriában nem lép életbe a viszonyosság. A kormány ugyan u. n. szükségtörvényvel akar magán segíteni, hogy önálló rendelkezéssel a közös vámterületre nézve köthesse meg a külállamokkal a kereskedelmi szerződéseket. Lehet, hogy ez nem sikerül és akkor nagy előny ránk nézve, ha már kész vámtarifával állhatunk elő.

De ha már Németországgal változatlanul meg is hosszabbítjuk a kereskedelmi szerződéseket, nem szabad azokat változatlanul megkötnünk Olaszországgal és a keleti államokkal. Olaszország a borklauzula birtokában temérdek mennyiségű bort szállít Ausztria-Magyarországba. Mi pedig borainkat alig tudjuk értékesíteni. Milliók és milliók befektetése van ez által kockára téve. Olaszország ugyan azzal fenyegetődik, hogy kilép a hármasszövetségből, ha a hármasszövetség anyagi hasznát nem biztosítja neki. Ezt természetesen csak úgy biztosíthatja, ha a borklauzula továbbra is érvényben marad. Csodálkozom államférfiaink rövidlátóságán. Ha Olaszország piacot akar borai szá-

mára, mért nem keresi azt Németországban. Mért keli éppen nekünk a hármasszövetség árát Olaszországgal megfizetnünk. Ennek véget kell szakítani. A közvélemény mind hangosabban követeli a borklauzula eltörlését.

Azután a keleti államokkal szemben sem lehet változatlanul megkötnünk a kereskedelmi szerződéseket. A mezőgazdasági vámokat minden körülmények között fel kell emelnünk, akár sikerül Németországgal kereskedelmi szerződést kötnünk, akár nem, akár leszünk külön vámterület, akár nem. Az utolsó évek gazdasági fejleményei fellebbentették azt a fátyolt, mely a szabad kereskedelmi politika makinációját borította. Kezdünk mindenfelé védvamosak lenni és az a gondolat hatja át a nemzeteket, hogy a gazdasági fejlődés első lépcsőfoka a mezőgazdaság védelme.

Kétszeres védelmet igényel az nálunk, mikor az képezi vagyonosodásunk alapját. Nagy könnyelműség tőlünk, hogy az ország területét a külföldi nyerstermelés szabad piacává tettük.

Annyi bizonyos, hogy az ország közgazdasági sorsa a jövőben követendő vámpolitikától van feltételezve. Boldogulni csak úgy fogunk, ha mezőgazdaságunkat sikerül megvédelmezni.

A szentesítendő törvényjavaslatok.

A szentesítendő törvényjavaslatok átvizsgálására kiküldött bizottság tegnap délelőtt 11 órakor Csáky Albin gróf főrendiházi elnök elnöke alatt a főrendiházban ülést tartott, a melyben a két ház által elfogadott, a véderő provizo-

A „TISZÁNTÚL” TÁRCZAJA.

A vadászat.

Írta: K—y Andor.

A téli hónapok legkedvesebb mulatságát képezi a vadászat. Ha egy alkalmas idő jön, a pusztai embernek csak az ajtó elé kell állani, hogy a szélrózsa minden irányában, úgy a síkmezőn — mint az erdőn puskaropogást hallhasson. Vadászat — itt, vadászat ott, — vadászat mindenütt. Őseink a test fejlesztése és edzése egy igen szükséges követelményének tartották a vadászatot. Mily nagy dicsőség volt egy kutya farkával végkimerülésig üldözött vadkan lándsával ledöfése, a hegységben; — vagy pedig a farkas lóhátról való leverése karikás ostorral, a síkságon.

Mind ezekhez férfi erő, egészséges testalkat, — nyugodt lélek szükséges, mert már a vadászat iránti hajlam is egészségesen pezsgő véralakot feltételez. Egy olyan sport, a mi kedélyre, lélekre — és okosan beosztva a testre is tüdőleg hat. Az erős testalkatot és nyugodt kedélyt azért emlitem fel, mert beteges ember nem vadászik. Nyughatatlan izgága emberrel meg nem vadásznak, mert a vadászfegyver bizonytalan kézben legalább is van olyan félelmes számszám, mint a bagosi lovas nemzetőr szemé-

ben az ellenség golyója: a ki midőn a portyázó muszkák megkezdtek a tüzelést, egész felháborodással kiáltotta a nádason tul levő muszkákra: »Ne lödözzönek oán resnye módon erre felé mer meég emberbe vagy luba kár-esik.«

Az összeverődött vadásztársaság kétféle, városi és vidéki. A városi vadászok rendszeren a vasárnapot választják a sport gyakorlására és örömmámorban usznak, ha a város falait elhagyva, a szabadban mint vadászok sportolhatnak.

A vadász öltözékek megválasztásában választékossággal remekelnek. Tekintve, hogy az öltözék megválasztása ugy magára a test megvédése, — mint a járás-keles és lövés szempontjából is igen fontos, az egyén helyes megválasztásától függ annak használhatósága, de igen sok figyelmet fordítanak még arra is, hogy az vadász jellegű öltözék is legyen. Ebből kifolyólag ha a társaságot jól szemügyre vesszük, fellelhető itt a niebelungok hős jelmezétől fogva Szent Hubert sarkantyú bocskoráig minden. Meszelő alaku vaddisznó-serte és zerge szakállal ellátott, zöld, kék, sárga, szürke, barua, rozsdaszínű, — keserű-gomba alaku fővegek, Reding Itel kabátok.

Feszés nadrágok és krinolin bugyogók. A lábszár- és lábat védő minden elgondolható gummi és bőr készítmény, melyet az ősi sioux

indian leleményességétől egész a huszadik század zseniális csizmadiájáig valaki csak megalkothatott.

A kölcsönös üdvözlések után megkezdődik a reggeli, a hol eökerülnek a különböző italok, egy-egy előlegezett élcz elpattanás a körben pohár koczingtatás, elközben az ital ősi régiségére is történik oly hivatkozás, mely megsejteti, hogy még a Noé hajójából való. Midőn már a társaság emelkedettebb hangon kezdene beszélni, egyszerre bele szól a rendező vezényszava:

— Uraim, a hajtók felállottak.

Mindenki igyekszik a már kitűzött helyét elfoglalni, fegyvert tölteni és a hajtóvonallal befelé tartani — lévén ez kör vadászat — a kör közép pontja felé, a hol mikor az első nyul megjelenik, az izgatott tüzes vadász soha sem várja be a kellő lőtávolságot még huszszonöt lövést el nem puffogatott hanem lőtávolon kívül durrogat, természetesen czélt tévesztve, még a szomszédját is gyakran bosszantva, mert a nyul irányát az ily riasztó lövéssel egész eltereli, — és visz véghez olyan tüzelést, hogy a nagyidai cigányok híres ágyuzása ehez képeest valóságos szüreti béka-puffogás. Ha az eredmény kevés, soha sem a vadász hanem a puska, a töltény a hibás, a rosz, de még az is megesik, hogy a nyul a hibás mert nem jól jön vagyis nem eléggé ostoba,

riumról, az 1902. évi ujonczjutalék megajánlásáról, a pápa-bánhidai h. é. vasut engedélyezéséről és a vármegyei és községi pénztárak teendőinek ellátásáról szóló törvényjavaslatok szövegét összegezte és azokat legfeljebb szelesítés alá felterjeszhetőnek találta.

A facseti választás.

Báró Harkányi Jánosnak, a facseti kerület képviselőjének mandátuma ellen beadott petícióval tegnap foglalkozott a Kuria. A választást volt ellenjelöltjének dr. Nemess Zsigmond függetlenségének a hívei kérik megsemmisíteni. A petíció szerint báró Harkányi egy komiténak 16,000 forintot adott vesztegetésekre. A tárgyaláson Vavrik tanácselnök elnökölt.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, febr. 7.

Gróf Apponyi Albert elnök megnyitja az ülést.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után gróf Apponyi elnök a következő beszédet intézi a házhoz:

György Elek halálának bejelentése.

Tisztelt képviselőház!

Szomorú jelentéssel kell a mai ülést megkezdennem. A háznak egy kitűnő tagját, György Elek volt képviselőtársunkat szolgáltatta a Gondviselés rejtélyes végzése el az élők sorából férfi korának, munkás életének delén. A közügy és első sorban a képviselőház sulyosan, nehezen pótolható veszteségét szenved e jelesnek elhunytá által. Különösen a jogtudományoknak terén való ritka képzettsége és mély tudományossága a mellett lankadatlan szorgalma és a közügyek iránti lelkesedése olyan emléket biztosított számára, amely nem fog elmúlni.

Azt hiszem, hogy az általános érületnek adok kifejezést, amidőn indítványozom, hogy a ház e kiváló tagjának elhunytá feletti fájdalomát jegyzőkönyvben örökítse meg. (Helyeslés).

A ház ekként határoz.

hogy egy könnyen agyon lövesse magát. Akad a vadászok között olyan is a ki hivatott rendezőnek érezvén magát daczára hogy nem ő a rendező különösen ha reá a nyul nem úgy jön, mint a hogy ő óhajtaná fékezhetlen kiabálásával hol vadász társaira — hol a hajtókra — gyötrelmessé teszi még a negyedik vadász szomszédjának is a mulatságát.

A harmadik sorban következik a kapzsi vadász, a ki előre kitervelt spekulációval mindig arra törekszik, hogy neki lehessen minél több vadat löni alkalmá — a mi körvadászaton — gyakran sikerül is olyképpen hogy előrehaladás helyett árkokban vagy a körben levő bokor vagy szalma csomó mellett meghúzódik, a mellette levő hajtókat is megállásra ösztönzi s ez által a szabad terület vonala a körön belül meghosszabbodik, a menekülő vad inkább oda tart és ő esetleg igen jól mulat — a többiek rovása és bosszúságára. Ha azonban terve nem sikerül szélben meggyanusit mindenkit éppen az általa gyakorolt fogásokkal.

Végre következik a hajtók réme, a szerte lövöldöző vadász, a ki az első puska lövés halatára annyira tűzbe jön, hogy valósággal önkívületben lövöldöz csak a futó vadat látván, igen gyakran vadásztársát vagy a hajtókat lövöldözi meg. Midőn az eset gyakran tetemes fájdalomdíjjal elintézve van, a vadász után szontyolodott hangon mondja az otthon maradtak eredményre vonatkozó kérdésére: »Egy lövésre két hajtó.«

A nyitrai interpelláció.

Rakovszky István kérdést intéz a miniszterelnökhöz, hogy mikor fog a nyitrai megyei ügyekben bejelentett interpellációkra válaszolni?

Szell Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy a válaszlásra engedett határidő még nem telt le. Hosszabb idő kellett, még a vizsgálat eredményét megtudhatta és holnap az interpellációkra válaszolni fog.

A tisztviselők fizetése.

Fabinyi Teophil: A tisztviselők fizetésének kérdésével foglalkozik és ama reményének ad kifejezést, hogy a kormányelnök a legközelebb törvényjavaslattal fog a ház elé járulni. Es ha a fizetésrendezést keresztül viszzük, nemcsak azokra kell ezt kiterjeszteni, a kik memorandumot adtak be, hanem az összes tisztviselőkre. A fizetési törvény mielőbbi megalkotását sürgeti.

A költségvetést elfogadja. (Helyeslés).

A beteg ember.

Szalay László: A szabad és független Magyarországról lelkesedik. Ez az ország csak úgy lehet boldog, hatalmas, gazdag, ha szabad rendelkezési jogát biztosítjuk. Sívár és elszomorító a meghunyászkodás, melyet minden téren tapasztalunk. Magyarországnak egyáltalán nincs szüksége arra, hogy legádázabb ellenségével szövetségben éljen és függetlenségét feláldozza. A magyar udvartartás hiánya az ország anyagi károsodását jelenti s az uralkodó család tagjai meg sem ismerhetik a magyart a maga igaz voltában. Nem helyes, hogy közös a hadsereg, közös a pénzügy is. (Helyeslés). Onálló rendelkezés nélkül állam nem létezik s ez országot kifejleszteni, hatalmassá tenni így nem lehet.

Mutatja ezt az utolsó 35 év, mely csak hanyatlást, visszafejlődést jelent. Ennek a politikának a következménye az, hogy ma Európában két beteg ember van, Törökország és Magyarország, de Törökországot csak ellenségei mondják betegnek, ő maga ezt nem ismeri el, míg Magyarországot saját pénzügyminisztere mondta beteg embernek.

Mi okozta ez ország betegségét? Azt mondják, hogy az utolsó év rossz termései. En azt mondom, hogy nem, a válságot Magyarország gyarmati helyzete okozta és okozza.

A kormány tétlenül nézi az ország romlását és így én a kormány iránt bizalommal nem viseltethetem, a költségvetést nem fogadom el. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Az ily tüzes vadász alaposan kigyógyult egy vízi vadászat alkalmával, a hol az általa lelőtt vadkacsa után — megfeledkezve hol van, a csónakból kilépett! abban a pillanatban eltűnt természetesen a víz alatt, — és felbukásával csak nagynehezen lehetett a csónakba vissza vonszolni. A puska pedig a vízfenekén maradt. Ez aztán véglegesen kikurálta.

De térjünk vissza a vadászathoz. Sok vadász előtt a vadászat fénypontja az ebéd. A friss levegő által felpizzsított egészséges vér kitörő kedvet, magas hullámokban csapongó kedélyhangulatot idéz elő.

Az ebédre összegyűlt vadásztársasága a vadászaton lefolyt eseményeket sziporkázó élcekekkel fűszerezve tárgyalja, egyes csoportokat képeze még néhány társ, kikben fényes talentumként jelenkezik a vadász-ebéd szakácsművésze. Csillogó szemmel tekint a nyáron forogató sültnek kellő piritására és boldogan nézi, ha készítménye általános elismerést vívhat ki. Ekközben előkerül a flaskók piros és arany színű nedűje, megcsendülnek a poharak és az eltöltött kellemes nap halára nyitja ajkakat az iránt, a kinek azt a vadász napot köszönhetik. A kérdések özöne azonban ismét megindul. — »Hol is vadászunk a jövő héten??!«

Keleti hivatásunk.

Dr. Krecsmarik János hosszan arról szólt, hogy mi hivatása van Magyarországnak a Keleten? A népek alakulásának a Keleten Magyarország is tényezője lesz, a keleti és nyugati kultúra határán nekünk nemcsak az volna módunkban, hogy helyzetünket gazdaságilag jól kihasználjuk, hanem az is, hogy a két kultúrát nivelláljuk. Közeledünk kell a Kelet felé, mert kereskedelmi és ipari érdekeink erre telnek bennünket.

Ipari és kereskedelmi érdekeink előmozdítása az ország vitális érdeke. Mint a nagyobb államok teszik, nekünk is pénzügyi intézeteket kellene állitanunk a Keleten. Nincs erősebb kapcsolás és protektor az ilyen intézeteknél. Fel fogása szerint az Ausztriával való kapcsolat nem gátol minket a Kelet felé terjeszkedésben.

Hosszasan beszél a közigazgatás reformjáról. A költségvetést elfogadja. (Helyeslés.)

Öt perc szünet.

Szünet után

Babó Mihály: A költségvetés a törvény követelményeinek nem felel meg. Sújtóbb ítéletet gazdasági viszonyaira nem lehet mondani, mint a melyet a pénzügyminiszter mondott exozéjában.

Beszélt hosszan a pénzügyi politikáról, fogyasztási adókról. A földbirtokok eladósodásáról. Az adók aránytalanságáról. A tisztviselők helyzetéről.

Beszédét azzal végezte, hogy a költségvetést nem fogadja el.

A kereskedelmi szerződések.

Ernst Sándor: A kereskedelmi szerződések megkötése előtt állunk, nagy gondot kellene az előnyös szerződések kötésére fordítanunk, mert az ország válság előtt áll. A pénzügyminiszter exozéját bírálhatja és kimutatja, hogy az ország ellenálló képessége évről-évre csökken.

Bizalommal a kormány politikája iránt nem viseltetik, a költségvetést nem fogadja el. (Helyeslés.)

Végül kijelenti, hogy az önálló vámterület híve.

A zichyfalvai lélekvásár.

— Petíció-tárgyalás. —

A torontálmegyei zichyfalvai kerületben két szabadelvű állott szemben: gróf Karácsonyi Jenő és Dániel László s közülök az előbbi volt a »hivatalos« jelölt. Gróf Karácsonyi lett a győztes.

Ugy mondják, hogy a dús gazdag grófnak 100.000 forintjába került a mandátum, a mely ellen a Dániel-párt részéről Vucsetick István és társai petícionáltak.

A tárgyalás, mely tegnap vette kezdetét a Kurián, valószínűleg több napot fog igénybe venni s igen sokan jöttek el Torontából a meghallgatásra, a hol igen érdeklődnek ennek a választásnak a sorsa iránt. A tárgyaláson Paiss Andor kuriai tanácselnök elnököl, a kérvényezőket dr. Darvai Fülöp budapesti és két nagybecskereki ügyvéd, dr. Nagy Dezső és dr. Fried Albert képviseli, úgy, hogy a szólás jogával dr. Darvai él. A megválasztott gróf Karácsonyi Jenő képviselő az ügye védelmét Fölönyi Gézára, a kiváló jogászra bízta, a választásvédőket pedig dr. Pollák Győző nagybecskereki ügyvéd képviseli.

A petíció — egy egész vaskos nyomtatott füzet — az 1899: XV. törvénycikk 3. §-ának 2. és 6. pontjaiban foglalt vesztegetés, etelés-italás továbbá hivatali presszió címén kéri a választás megsemmisítését. Összesen 522 szavazatot sorol fel, mint olyant, a melyet bebizonyíthatóan vesztegetés folytán kapott gróf Ka-

rácsonyi. Elmondja, hogy mily leplezetlenül folyt a hivatalos jelölt érdekében a pénzszozás és az etetés-itatás.

Paiss elnök felhívására a védő, **Polónyi Géza** arra való tekintettel, hogy napokig tartó tárgyalásra van kilátás, hivatalos gyorsírók alkalmazását kérte. Esetleg hajlandó a költségeket is viselni. Dr. Darvai ellenzi a kérés teljesítését, mert ez az ügy semmivel sem fontosabb, mint a többi, mely eddig a Kuria előtt megfordult. A bíróság úgy határozott, hogy a védelemnek jogában áll a saját költségén gyorsírókat használni.

Polónyi ezután alaki kifogásokat emelt a petíció ellen. Beszélt a törvény intenczióiról s ezekkel ellentétben állónak mondotta azt, hogy a mostanihoz hasonló kérvények kerülhessenek a Kuria elé. A beadott petícióban ugyanis vannak abszolút és relatív érvénytelenítési okok, de nem lehetett belőle tájékoztatást nyerni arra nézve, hogy mely tényállítások vonatkoznak az egyikre és melyek a másikra. Egész légió a vesztegetési eset, de nem lehet tudni, a törvénynek mely pontja szerint valók. Nagy hatással ragadott ki egy vádpontot a sok közül, annak illusztrálására, hogy mily megbízhatók a kérvény adatai.

— A petíció szerint — ugymond — **Sziviny** Lázár szavazata például érvénytelen, mert *meghall*. Es később megint csak kifogásolják Szivinyt, de már mint olyat, a kit *megvesztegettek*. (Derűltég.) Sőt harmadszor is kifogás alá esik a meghalt szegény Sziviny voksa, mivelhogy — *eltették-itatták*. (Nagy derűltég.)

A kir. Kuria az alaki kifogásokat elvetette s a tárgyalás folytatását mára halasztotta.

Győry Elek meghalt.

Dr. **Győry Elek** országgyűlési képviselő, a függetlenségi és 48-as Kossuth pártjának volt alelnöke és az ügyvédi kamarának elnöke tegnap este szélhűtés következtében meghalt. Halála hírére, a mely a társadalom minden rétegében őszinte részvétet keltett, kitűzték a fekete lobogót a gyász jeléül a képviselőházra, a Kossuth-párt helyiségére és az ügyvédi kamarára.

Dr. Győry Elek haláláról tudósítónk a következőket jelenti:

Hirtelen történt a haláleset, senkisémm gondolt rá. Az életerős és jókedvű képviselő még tegnap délután jó étvágygyal költötte el ebédjét családjá körében. Délután négy órakor levelet hoztak neki **Kossuth** Ferencztől, aki magához kérette őt még a délután folyamán bizalmas természetű pártügyek megbeszélésére.

— Nem megyek, kissé rosszul érzem magam — ezt válaszolta a levelet hozó szolgálóknak.

Felesége, aki aggódott férjének rosszullete miatt, szerető gondoskodással megkérdezte Győry Elektől, hogy mi baja?

— Ne aggódj, lelkem — felelte nejknek — nincs komolyabb bajom, csak fádom. Valószínű, hogy tegnap meghültem. Légy nyugodt, csepp okod sincs az aggodalomra.

Amint visszajövet találkozott, feleségének első kérdése az volt, hogy érzi magát.

— Köszönöm: jól, — volt a válasz.

Még tréfálkozott is.

— Már nem fádom, hiszen jól befűtöttem.

E közben vacsorához terítettek. Győry Elek pedig bement a hálószobájába s leült

arra a kedvencz fotelbe, a melyben ülve rendszeren be szokta várni azt az időt, a mig megteritene.

Negyed kilenczkor felesége bement érte, hogy a terített asztalhoz hívja.

— Gyere vacsorálni, tálalva van.

Győry Elek azonban nem mozdult. Neje, rosszat gyanítva, közelebb lépett hozzá s elszörnyedve látta, hogy ara többszörös megszólításra sem válaszol. Költögetni próbálta, de hasztalan, behívta a szobalányt, a ki rögtön orvosért futott. Ez rövid idő alatt megérkezett, de már csak a beállott halált konstatálhatta. Győry Elek hirtelen halálát szívzselhűdés okozta.

Az üllői-ut 29. sz. alatt levő lakásán kiterítve fekszik a közélet halottja. Csak reggel terjedt el a haláleset híre, amely mindenütt nagy részvétet keltett.

Az elhunytat nejkén kívül fia és lánya gyászolja. Fia, dr. **Győry István**, ugyanabban a házban, a második emeleten lakik, lánya pedig **Nádasy Imrének** a felesége. A megboldogultnak temetése iránt még nem történt intézkedés.

Győry Elek halála annál nagyobb megdöbbenést keltett a függetlenségi pártban, mert közismeretű dolog egy nyilatkozata, melyet tegnapelőtt tett.

A függetlenségi párti képviselők meglátogatták a beteg **Kossuth** Ferenczet. Győry Elek odaül **Kossuth** Ferencz mellé és vigasztalólag szólt.

— Vigyázz magadra **Ferencz**, ez az izületi csúsz veszedelmes betegség, de ki lehet belőle gyógyulni. En is sokáig szenvedtem benne, de hála Istennek kigyógyultam és most már abszolút semmi bajom.

... 24 órával később halva volt ...

A függetlenségi párt tegnap este értekezletre gyűlt egybe, hogy a végtisztesség fölött határozzon.

Az elhunyt életrajza a következő:

Győry Elek, jogtudós, született Győrött 1841. május 1. Középiskoláit szülővárosában elvégezván 1859-ben a pesti egyetemre ment, hol 1865-ben ügyvédi oklevelet nyert. 1866-ban nyitotta meg ügyvédi irodáját Budapesten. 1870 óta a jogászyűlés állandó választmányának rendes tagja; az 1889-ben tartott jogászyűlés alelnökének, az állandó választmány pedig elnökének választotta meg. **Pauler** Tivadar igazságügyminiszter 1873-ban Győryt bizta meg a magánjogi törvénykönyvek általános részének s a *családi jog* tervezetének kidolgozásával. Mindkettő el is készült. 1891—92-ben a házassápjogról készített tervezetet. Részt vett a *polgári házasság* tárgyában folyt értekezleteken is. Több ízben volt országgyűlési képviselő. A budapesti ügyvédi kamara 1875-ben ügyészének választotta, mely tisztelet Győry Elek 15 évig viselte. 1894-ben ugyancsak e kamara elnöke lett. Nagy tevékenységet fejtett ki az ág. ev. egyház ügyeiben is. Egy hónappal ezelőtt választották meg utóljára képviselőnek a *gyomai* kerületben, amely **Barabás Béla** lemondásával üresedett meg. Félév alatt harmadszor fog a gyomai kerület képviselőt választani.

Febr. 13. Kath. Szabad Liceum böjti estélye a főgimnázium disztermében este 6 órakor.

Febr. 27. Kath. Szabad Liceum böjti estélye a főgimnázium disztermében este 6 órakor.

Márcz. 13. Kath. Szabad Liceum böjtiestélye a főgimnázium disztermében este 6 órakor.

Márcz. 16. Kath. Szabad Liceum matinéja a főgimnázium disztermében d. e. 11 órakor.

Ápr. 6. Kath. Szabad Liceum matinéja a főgimnázium disztermében d. e. 11 órakor.

Ápr. 19. Kath. Szabad Liceum zárünnepélye.

UJDONSAGOK.

TAJÉKOZTATO.

Febr. 18. A kath. kör választmányi ülése.

* **A király.** O felsége tegnap délelőtt nem hagyta el a budai palotát, ahol délig állami ügyek elintézése foglalta el. Délután egy órakor a király a keleti pályaudvarról Gödöllőre utazott.

* **Egyházi kinevezések.** O császári és apostoli kir. Felsége a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére **Vencz** Pál rozsnói kanonoknak a szent Benedekről nevezett tereskei czimzetes apátságot, **Marnsinszki** János szomolnoki esperes-plebánosnak pedig a szent keresztől nevezett aszódi czimzetes prépostságot adományozta.

* **A honvédség a közegészségi bizottságokban.** Biharvármegye közegészségügyi bizottságába a 4. honvédgyalogezred parancsnoksága részéről dr. **Erlisch** Oswald honvéd törzsorvos, — Nagyvárad város közegészségügyi bizottságába pedig ugyanezen ezred részéről **Fapp** Oszkár honvédezedorvos küldettek ki.

* **Fegyelmi a sár- és kavicspanama ügyében.** Emlékeznek még olvasóink bizonyára a sár- és kavicszállításnál Nagyvárad város kárára elkövetett visszaélésre, amelyvel rengeteg özszeget vesztett a város. A bünyügyi tárgyaláson a kir. törvényszék csak **Deák** József utmestert és **Csepely** György utkaparót ítélte el, a többi vádlottat azonban felmentette. A kir. Tábla és a Curia Deákot felmentette és csupán Csepelyt marasztalta el. A bünyügyi eljárás ezzel véget érven, az iratok visszakerültek a városhoz, a fegyelmi eljárás lejárata végett. A fegyelmi választmány pár nap mulva tart ülést ez ügyben. A városi alügyész, akinek az ügy indítványtételre volt kiadva, belevonja a *felügyelet elmulasztása* czimén az ügybe **Busch** Dávid főmérnököt és **Beszédits** János nyug. v. főmérnököt is. Indítványában **Busch** Dávidot 1000 korona, **Beszédits** Jánost 200 koronában kéri elmarasztalni, mig **Deák** József utmesterre a hivatalvesztés kimondását véleményezi.

* **Kettős eljegyzés.** A napokban tartotta eljegyzését **Szabó** Dénes fényképész **Bumbera** Mariskával, **Bumbera** Imre köztiszteletben álló polgárnak kedves leányával. Ugyancsak tegnap jegyezte el **Bumbera** István fiatal törekvő szabó iparos **Plander** Sámuel előkelő iparos kedves nevelt leányát, **Kiss** Margitot.

* **Protestáns türelem.** A tiszáninneni ref. egyházkerületi bíróság időszaki tanácsa január 30-án ítelt **Csatáry** János mező-csáthi ev. ref. kántor fegyelmi ügyében. **Csatáry** római katolikus nővel lépett házasságra s a római katolikus egyház javára születendő gyermekek vallására nézve reverzálist adott. A kerületi bíróság **Lévay** József előadása alapján, szemben a kerület ügyészének, **Bizony** Akosnak véleményével, az alsóborsodi egyházmegye ítéletét lényegében helybenhagyta s a kántort arra ítélte, hogy *egy magyarországi ref. egyházban sem viselhet többé kántori vagy tanítói állást.*

* **Követésre méltó nemes példa.** **Esterházy** Miguel gróf, a ma is daliás öreg katoná, a ki 1848 előtt a hadseregben már főtiszt volt, a szabadságharcot pedig mint huszár százados küzdötte végig, élethossziglan felajánlotta honvédnagydíja felét a 48-as emlékeket kegyelettel gyűjtő kolozsvári orsz. tör-

ténelmi ereklye-muzeumnak. — Ugyanezt tette **Simeg Rezső**, honv. tüzérhadnagy Kalocsáról, kit a muzeum hazafias irányu működése felkellesített. — Esterházy Miguel gróf most lapunk utján is kéri egykori bajtársait példája követésére és arra, hogy alapítványokkal és hagyományokkal tegyék lehetővé azt, hogy anyagilag is erős vára legyen a muzeum a nagy idők emlékeinek, mert az öreg katonák halandók, de az eszmének örökké élni kell és kell, hogy legyen egy erős intézmény, a mely az öreg katonák haláltmegvető törekvése emlékeit fenntartja.

* **Hány lakosa van Magyarországnak?** Ez a kérdés most, nem sokkal a nagy népszámlálás után, különösnek látszik. Hiszen mindenki tudja, hogy a legutóbbi népszámlálás szerint Magyarországnak tizenkilenc és egy negyedmillió lakosa van. Csakhogy a nagy népszámlálás óta már eltelt kerek egy esztendő és ez az esztendő Magyarország újabb szaporodását jelenti. Az országos statisztikai hivatal december havi füzetéből, a melyben az egész 1901. évről való eredmény is megvan, megtudjuk, hogy mennyivel szaporodott Magyarország lakossága egy év alatt, vagyis mennyivel szaporodott a legutóbbi nagy népszámlálás óta. A statisztika szerint természetes (születési) szaporodás utján 230.631 lélekkel lett nagyobb Magyarország polgári népessége. A legutóbbi nagy népszámlálás szerint Magyarország polgári népessége 19.122.146 lélekből állt. Ehhez hozzáadva az 1901-iki szaporodást, kitűnik, hogy a múlt év véén 19.352.777 volt a polgári népesség száma. A katonai létszám ebbe nincs beleszámítva. A legutóbbi nagy népszámlálás szerint 114.811 volt a katonák száma. Ha ezt a számot hozzáadjuk az előbbihez, a végeredmény: 19.467.588 ember, tehát tizenkilenc és félmillió ember volt Magyarország népessége. A szaporodásnak ezt az arányát számítva, két év múlva, tehát 1903 végén elérjük a kerek husz milliót.

* **A francia missiók.** A francia képviselőházban a keleti missiók szubvenzióját tárgyalták e napokban. Egyik képviselő a pénzügyi bizottság által már amúgy is leszállított tétel teljes eltörlését indítványozta. Ekkor fellépett Delcassé külügyminiszter és kijelentette, hogy a tétel megszavazása hazafiság kérdése, mert a segélyezett missiók Franciaország nyelvének terjesztése által olcsón (egy gyermek tanítása csak 8 frankba kerül) olyan szolgálatot tesznek, amelynek elérésére milliókat kellene áldozni. A tétel mégis csak 312 szavazattal ment át 303 szavazat ellenében. Ily izzó a gyűlölet az egyház és a szerzetes rendek ellen.

* **Az Andrassy-uti önbetörés.** Tegnapelőtt volt éppen egy hónapja, hogy dr. **Tomka Samu** filorvos tiznap távolléte után Budapestre visszaérkezvén, lelkendezve panaszkolta a főkapitányságon, hogy felügyelet nélkül maradt lakásán betörők jártak és 200.000 koronáját elvitték. A rendőrségben menten igen gyanusnak tűnt fel a betörés és néhány nappal később, amikor kiderült, hogy a betörésben dr. Tomka ludas, a pénzvárgása miatt bűnbeesett orvos öngyilkos lett. Dr. Tomkát eltemették, de az önbetörés nyomán keletkezett bűnügy folyik tovább. Bécsben letartóztatták az öcsészt **Marót-Klein Sándort**, mert ő adta el az »ellopott« értékpapirokat és ő rejtette el Tomka feleségének ékszerait, a melyekről Tomkák szintén azt vallották, hogy a betörők vitték el. A budapesti hatóságok megkeresésére a bécsi törvényszék **Marót-Klein Sándornak** kiadatása fölött tanácskozott s bár a család részéről azon voltak, hogy a kiadást meghússítsák — értesülésünk szerint — az osztrák főörvényszék már elrendelte **Marót-Klein Sándor** kiadását. Az önbetörő orvos bűntársa néhány nap mul a itt lesz Budapesten, a hova erős rendőri fedezet kíséri el, nehogy — mint bátyja — kárt tegyen magában és elkerülhesse a a földi igazságszolgáltatás sujtó kezét. Az orvos özvegye úgy a betörésért járó kártérítést,

mint az öngyilkossá lett éltbiztosításának összegét követeli a társaságon, de a társaság, addig, a míg a rendőrség nem ad bizonyítványt arról, hogy a betörésben Tomka doktori gyanu nem terheli, nem fizet. Így történt a Városház-utcai esetben is, a mikor Lantay bodega-tulajdonos kifosztotta a maga üzletét majd föl is gyújtotta azért, hogy a biztosító-társaságot megkárosíthassa. A rendőrség azonban őt is leleplezte és Lantay a büntetéstől való félelmében megőrült.

* **Mátyás az igazságos király szobra.** Husz év előtt Kolozsvár mozgalmat indított meg, hogy Magyarország nagy királyának, **Mátyásnak**, az **igasságosnak** szülővárosában méltó szobor állíttassék. A szobor költségeit a nemzettől kértük s a biztató reményre elkészült a szobor, mely ma az ércöntőben készen már csak a felállításra vár. Egyelőre ennek utjában áll az a sajnálatos körülmény, hogy a szükséges költségre még mintegy 60.000 korona hiányzik. Kolozsvár közönsége a lehetőt megtette, de kimerült s így kénytelen a magyar haza ama fiaihoz fordulni kérő szavával, kik a nagy király iránt való kegyeletből e célra áldozni készek és képesek. A hazafias adományok közvetlenül a **Mátyás** szobor-bizottsághoz **Szvacsina Géza** kir. tanácsos polgármester kezeihez, Kolozsvár cím alatt küldendők be. Dr. **Haller Károly**, miniszter. tanácsos elnök. **Kuszkó István**, jegyző.

* **A becsempészett Pink-pilulák.** Egy ártalmas francia kotyvaléknak, a **Pink-pilulák**nak óriási reklámot csináltak pár év előtt, mire a belügyminiszter az egészségre veszélyes szert kitiltotta az országból. Valószínűleg azért még mindig lehet kapni egyes helyeken ezeket a labdacokat, mert máskülönbem nem reklamiroznák annyira. Most egy »Uj század naplár. 1902« című füzetet terjesztettek el a nép között, amely az első betűtől az utolsóig reklám a **Pink-pilulák**nak. Dr. **Popovits György** megyei főorvos egy ilyen füzetet azzal terjesztett be Biharvármegye alispánjához, hogy tekintve a **Pink-pilulák** ártalmas voltát, hasson oda, hogy ezektől a reklám nyomtatványoktól Magyarországnak megvonassék a postaszállítás kedvezménye.

* **Eljegyzés.** **Pintér Tamás** helybeli törekvő szabómester eljegyezte **Illés Rózsika** kisasszonyt.

* **Tolvaj cselédleány.** **Berger Ignác** magyar-utcai lakos cselédje, **Molnár Zsófi** 34 korona áru holmit összeszedve tegnap éjjel megszökött. Alig tett jelentést **Berger** a rendőrségben, egy másik panasz is érkezett a cselédleány ellen. F. hó 2-án a temesvári sör-csarnokban lezajlott cseléd-bál alkalmával ugyanis **Elek Zsuzsa** cseléd 6 koronát érő nagykendőjét emelte el. A tolvaj cseléd ellen a nyomozás el van rendelve.

* **Eltűnt tyukok.** **Kiss Ferencz**né várad-velencei lakos 5 szép tyukot vásárolt hétfőn a piacon, csütörtök reggelre eltűnt mind az öt nyomtalanul. Előttevaló nap a gazdasszony sajátkezűleg etette tyukjait s reggelre, midőn konyhakéssel felszerelve a ketreczhez lépett, azt nyitva s üresen találta. Dühre gerjedve szaladt a rendőrségre, hol nyomozzák erősen a tyuktolvajt.

IRODALOM.

Wörishofen egykor és most.

Irta: Seck C.

A mikor 1886-ban Kneipp: »Vizkurám« című híres művének első kiadása megjelent senki sem sejtette, — sem a szerény szerző, sem pedig barátai közül valaki — minő fogadtatásra talál majd ez a könyv, melynek szerzőjét akkoron csak a környékbeli lakosok ismerték gyógymódja sikerei után; még ke-

vésbbé sejtették, hogy ez a mű olyan mozgalmat fog előidézeni, mely egy évtized alatt megmozgatja az egész művelt világot és az addig egészen ismeretlen **Wörishofen** nevű sváb parasztfalut a világ minden részéből összesereglett betegek gócpontjává fogja tenni. Már az 1897. év május havában a mű második kiadást ért és még ugyanannak az esztendőnek október havában harmadik kiadást kellett nyomtatni. 1891-ben már a 35-ik kiadás jelent meg, míg ma már a 68-ik kiadás forog a könyvpiacon. 68 kiadás ily rövid idő alatt oly horribilis szám, mely a könyv rendkívüli becsének fényes bizonyítéka. Ugyanilyen lelkes fogadtatásban részesültek **Kneippnek**: »Hogyan éljünk?« »Testamentum« és »Összegyűjtött előadásai« című többi munkái is.

Rendkívül elterjedtségnek örvendenek még e négy főmunkának számtalan fordításai is. Mert alig is van hasonló munka, írta legyen bár egy a természetes gyógymódban jártas laikus avagy orvos, a mely könnyebb és nehezebb esetekben az önkezelésnek praktikus módjait oly nagy halmazban tárná elénk, mint éppen ez a nagy mű. A »Vizkurám« cz. híres mű közvetlen hatása az volt, hogy a segélyre szoruló nagy számmal özönlöttek **Wörishofen**be, amely község építőipara nem tudott lépést tartani a folyton növekvő szükségletekkel és így a szomszéd falvak is mindig tele voltak idegenekkel. Ennek a világ minden részéből összeverődött, segélyre szoruló tömegnek középpontja volt természetesen az erőteljes, hatalmas alakú **Kneipp**, a ki körül történt ott minden. »A szélsőségek találkoznak«. Ezt a mondást alkalmazhatnók itt joggal. Emitt a barnára sült, eleven temperamentumú délvidéki, amott a mindig fázós észak lakója; itt a büszke, elhízott és soványító kurát tartó földes ur, ott a vékony, cizár szabó (e hasonlatban a szabó a soványság prototípusának van odaállítva); az előkelő herczegnő és a szegény, idegölő éjjeli munkájától sápkóros varrónő; fiatal, toleróltetett diákok és elgyengült aggok; mindezek olyan ellentétek, a melyeket ilyen mértékben a világ egyetlen furdőhelyén sem találunk fel.

Előkelő személyiségek vetélkedtek azon, hogy kimutassák tiszteletüket a körülrajongott prelátnak iránt, sőt ma is van az uralkodó háznak egynéhány tagja, a kik nyíltan barátjait szegődtek az egyszerű falusi papnak. Az öreg pap és az ő gyógymódja sem lett megkímélve az ellenségektől és rágalmazóktól; ámde itt eredmények beszéltek, a melyek mellett minden előítéletnek el kellett múlnia. Győzelmi útja közepette magas életkorban **Kneipp** hírielen meghalt. Ő volt **Wörishofen**nek vonzóereje és a gyógymód sikere a **Kneipp-kura** zseniális megalapítójának személyétől szinte elválaszthatatlannak tetszett és már már azt rebesgették, hogy **Wörishofen** **Kneipp** halálával már előbb azzá lesz, a mi volt, egy a világot elől elrejtett parasztfaluca. E közben azonban nem számoltak azzal a körülménnyel, hogy a **Kneipp** féle gyógymód már régóta bizonyítékát adta annak, hogy alapítójának személyétől függetlenül is teljesen beválik, másrészt pedig **Kneippnek** **Wörishofen**ben több munkatársa volt, a kik a **Kneipp**-módszert tisztán és hamisítatlanul, a mester intencziói értelmében tartották fenn.

Dr. **Baumgarten** orvos mellett, a ki egy irodalmi tevékenységével (»A vizgyógymód haladása«), nemkülönbem sok évi gyakorlati tapasztalatával a **Kneipp**-módszerek orvosi körökben híveket szerzett, felemlítendőnek tartjuk **Reile B.** priort is, a ki érdemteljes, önzetlen munkálkodása folytán rendkívüli jó hírben áll és a ki valaha vele beszélt, dicséreti élelétását, a melylyel minden betegségnek a lényegét felismeri. A **Kneipp**-féle módszer további kiterjedésében tehát egyáltalában semmiféle hanyatlás nem történt, a miről egyre növekedő hívei tanuskodnak. **Wörishofen** különben — eltekintve attól, hogy a **Kneipp**-gyógymód minden kinövéstől ment — nagyjelentőségű előnyökkel bír. A tulajdonképeni cél, a gyógyulás, vagy az üdülés ezen a furdőhelyen sohasem szorul háttérbe a szigoru etikett vagy a társadalmi kényszer kedvéért, hanem itt még ma is úgy az életmódban, mint a társadalmi érintkezésben a **Kneipp** hangoztatta egyszerűség

uralkodik, mely egyképen jót tesz testnek és léleknek.

Irodalmi értesítés!

1. A »Szent Olvasmányok az év különböző ünnepeire« II. ik bővített kiadás, képekkel, diszes vászonkötésben; ára 2 kor.

2. »Elmélkedések a mi Urunk Jézus Krisztus szenvedéséről és haláláról« vászonkötésben, képekkel; ára 1 kor.

3. »Szűz Mária a mi Anyánk« üdvös beszélgetések, diszes vászonkötésben, képekkel, ára 1 kor.

Mindezen könyvek egyházi jóváhagyással bírnak. Bérmentve küldetnek. Lelkészek erga ss. is megkaphatják.

Megrendelhető Kovács Jázon áldozópapnál. *Mária-Pócson*, Szabolcs m.

Keresztuti könyvecskék, magyar és ló nyelven. A keresztut járásának módja az Egyház által előírt imák és énekekkel. A magyar kiadás több ezer példányban forog közköze. Füzve 26 fill. Kemény kötés 40 fillér 100-anként egyszerre megrendelve darabja 30 fill. A tót kiadás *Krizova cesta*. Füzve 26 fillér, kemény kötés 40 fillér. 100 egyszerre megrendelve darabja 30 fillér. Különösen a tót kiadás egyesíti magában a tót nyelv sajátosságait s azért igen keresett. Megrendelhető az *Oktató Népkönyvtár* címén: Budapest, VII. k. Csömöri-ut 82., a pénz előzetes beküldésével.

MULATSAG

FARSANGI NAPTAR.

Febr. 8. Katolikus kör bálja.
Febr. 9. Nyomdászok bálja a Zöldfában.
Febr. 9. Református bál a Fekete Sasban.
Febr. 11. Tüzoltó bál a Zöldfában.
Márcz. 1. A nőegylet hangversenye

A katolikus bál. Ma este megleve-
nednek újra a Kereskedelmi Csarnok fényes
termei: a Katolikus Kör fogja ott tartani bál-
ját, mely a báli szezon legszebb és legfénye-
sebb elit-mulatsága lesz. A terem díszítése
ugyanaz, a mi volt a tiszti bálon, kiegészítve
a lépcsőháznak még külön feldíszítésével. Kül-
önös érdekessége lesz a bálnak az éjfélikor
megjelenendő külön báli lap, ennek legérdeke-
sebb rovata, a tárczarovat tartalmazni fogja a
jelenvolts névsorát. Lesz azonfelül a lapban
tárcza, vezércikk, országgyűlés, hírek és hir-
detések, mind a bálra vonatkozik. A táncrend
is valósággal eseményszámba fog menni kivá-
lón izléses külsejével. Mindez azonban el-
enyésző csekélység lesz, ha arra gondolunk,
hogy a bálon részt fognak venni városunk és
a megye előkelő családjai s hogy annyi bájos
fiatal leány még nem volt együtt mulatságon,
mint a mennyien megígérték a katolikus bál-
on való részvételt. Egyebekről előre fölösleges
bővebben megemlékeznünk, hadd maradjon
meglepetés a bálra is. Kezdődik a Kereske-
delmi Csarnokban este 9 órakor.

Kolon-bál. Tegnapelőtt tartotta befejező
bálját az előkelő családok tagjaiból alakult kol-
on, mely *Bócz Gézá* né urnó védnöksége alatt
a tél folyamán kedélyes kolon-esték egész so-
rozatát tartotta. A kiválóan sikerült estélyen
jelen voltak a következők:

Asszonyok: Bócz Gézá né, Nagy Ferencné,
Imrik Péterné, Szokoly Tamásné, Heringh Sándorné,
Sebessy Józsefné, Ferdényi Olivénné, Kovalszky
Kálmánné, Alvinczy Sándorné, Kiss Elekné, Moess
Károlyné, K. Nagy Endréné, Török Sándorné, Bod-
nár Gyuláné stb.

Leányok: Bócz Ilonka és Ella, Király Ilka,
Klárka, Sárika és Irma, Török Olga és Ibolyka,
Zwipp Jolán, Heringh Erzsike, Sebessy Erzsike,

Szemes Ilonka, Bodnár Irén és Malvin, Nábráczky
Ella, Nagy Elma, Szokoly Irén, Ferdényi Ilonka,
Kugler Rózsika, Imrik Mártha és Olga.

Notabilitások: Nagy Ferencz, Bócz Géza,
Imrik Péter, Szokoly Tamás, Heringh Sándor, Se-
bessy József, Kovalszky Kálmán, Moess Károly,
Alvinczy Sándor, K. Nagy Endre, Török Sándor,
Bodnár Gyula.

TANUGY.

A tanoncziskolai bizottságok meg- alakítása.

Tegnap délután két rövid ülésben alakult
meg a nagyváradai iparos tanoncziskolai és a
kereskedő tanoncziskolai bizottság *Rimler Ká-
roly* helyettes-polgármester elnöklete alatt.

Az iparos tanoncziskolai bizottság elnökéül
Stark Gyula ajánlatára újból *Ragány János*
v. főszámvevőt választotta meg.

Ragány János hosszabb beszédben kö-
szönte meg a bizalmat; beszédében rámu-
tatott az iskola előhaladására, a mely által
mintaszerű ez az intézménye a városnak.
Hogy ily kiváló sikert érhetek el, ez Mártonffy
Márton orsz. felügyelőnek, a város áldozatkész
törvényhatóságának, az ipartestületnek, az igaz-
gatóknak, a tantestületnek és tanügyi bizottság-
nak együttes érdeme. Végül köszönettel em-
lékezik meg *Rimler Károly* főjegyzőről, ki
rövid idő óta is sokat tett a város tanügyének
fejlesztésére.

Ezután a többi választásokat ejtették meg
egyhangulag.

Alnökök lettek: *Berlsey György* és *Gutt-
mann József*.

Főgondnok: *Stark Gyula*, gondnok: *Ováry*
Lajos.

Jegyző: *Sztarill János*.

*

Pár perc múlva a kereskedő tanoncz-
iskolai bizottság alakult meg.

Egyhangulag megválasztottak: elnökké
Janky József, alelnökké *Huzella Gyula*, gond-
nokká *Beczky Lajos* és jegyzővé *Kotzmann*
János.

SZINHAZ.

HETI MŰSOR.

Szombaton: New-York szépe. (Itt másod-
szor.)

Vasárnap:) d. u. Nebántsvirág.
) este New-York szépe.

New-York szépe.

Hallatlan együgyűség. Az ember nem
tudja, mire való hát a fütty, ha ilyen darabok
is hódítanak? Jó ándungja vezette a New-York
szépének szerzőjét, mikor a füttyöt egyenesen
belevette darabjába zenezámnak; ha már a
szinpadon füttyölnek, annak restel a karzat
szekundálni. Minek olyan darabot kifüttyölni,
melyben legszebb rész a fütty? Kifüttyölte már
az önmagát.

Próbára teszi a New-York szépe minden
érzékünket. Szemeinket kápráztatja az örökös
sürgés-forgás, a fület bosszantja a jórészt tar-
talmatlan zene, az orrt a lóporfüst csavarja,
még az üldögekről sem feledkezik meg a
szerző, a mennyiben a 10 óráig elnyúló dara-
bot csak egyszer szakítja félbe felvonásköz-
zel: két órai ülés után. Igazi obstrukciós
darab.

De a mint az obstrukciós szónokoknak is
szoktak néha jó ötleteik támadni, úgy bukkan-
nak fel jó részletek a New-York szépében is.
Nem is szólva s híres New-York szépe kerin-
gőről, mely ma a bálók legkedvesebb tánc-
darabja, ott van a II. felvonás (4-ik kép) ele-
jén a fütty-jelenet, mely nemcsak újdonságá-
nál fogva érdekes, hanem dallamos, kedves
zenezám is. Ezek mellett itt-ott fel-felbukkan
egy ügyesebb zenedolog, a melyek elviselhetővé
teszik a gyenge zenét és erősen ostoba élce-
ket. A hol pedig a zene gyengül, ott egy-két
ügyes kuplé rántja ki a sülyedő New-York
szépét s végleg ott fogja a türelmetlen-
kedő közönséget a darab legértékesebb része:
a táncz.

New-York szépét ha valami egy-két évig
megmenti a sülyedéstől, az csak a korogra-
fikus részek gazdagsága lehet. A táncz-
részekben van valóban újdonság és eredet-
iség.

Ezért első sorban a tánczok ügyes beta-
nitóját, *Bércziné Horváth Irmát* emeljük ki ez-
uttal. Derekas munkát végzett a szép tánczok
precíz betanításával, megérdemelte, hogy egy
magántánczát kétszer is megújráták. A ki
egyáltalán a hölgyek közül kitűnt, táncza által
tűnt ki. *Amon Margitnak* pompás jó alkalma
volt könnyed, sikkes tánczával elragadni a kö-
zönséget: kupléiban előadó tehetsége aratott
tetszést, pazar öltözékeiben jó izlése. Ugyan-
ezeket mondhatjuk el majdnem szóról-szóra
Lányi Edithről is, a ki kisebb szerepben
ugyan, de szintén ügyes volt. *Kulinyi Mariska*
is sok tapsot kapott tánczáért, bár neki még
több simaság elkelne néhol mozdulataiban
Tánczával keltett feltűnést az izléses lenge öl-
tözetű »erkölcsös nő dandár« is. (B. Horváth
Irma, Zách Terka, Lengyel Margit, Latabárné,
Koháriné, Désiné). *Székely Annának* azonban
kegyetlenség ilyen szerepet kiosztani.

A férfiak közül *Pintér* megint remekelt
a rendezéssel, *Bérczi* a bolondnak bolond sze-
repét tette hülyéből mulatságossá, *Nyáray* pe-
dig betegsége után ismét kezd éneklésben és já-
téklásban a régi kitűnő Nyárai lenni. Legérdeke-
sebb volt *Erdélyi Miklós* művészi füttyje; ezt
őszinte tapsokkal fogadták s meg is újráták,
a mikor a sugó is kísérté Erdélyit, bebizonyít-
ván ezzel, hogy nemcsak szöveget tud sugni,
de szükség esetén a zenerészeket is elfüttyöli.
Ügyes volt a két portugál: Dési és Krasznay,
ugy szintén Füredi.

Méltó feltűnést keltettek az új, szép dísz-
letek; a zene- és énekkart *Várad* karmester
vezette igen jól.

Daczára azonban a szereplők igyekezeté-
nek, ők nem ránthatták ki az unalmas, sület-
len darabot a kátyuból. Tíz órakor örömmel
állott fel a helyéről mindenki, mert hiszen mit
ér a legjobb színész is, ha az operett tarka,
se füle, se farka!

Dr. K. A.

New-York szépe. Ugy látszik, a tegnapi
este azt bizonyítja, hogy New-York szépében
kasszadarabot nyert a színház. A darab pom-
pás mőkái, még pompásabb zenezámjai, fényes
kiállításai, a modern operett ezer színű tarka-
sága, meghódították a közönséget. Szombaton
és vasárnap újra zsufolt házat von az új slá-
ger, melynek kissé megkésétt bemutatásáért
bőven kárpótol igazán ötlettel, gondnal és ál-
dozattal rendezett színrehozása.

Érdekes vendégszereplések. A leg-
változatosabb, legérdekesebb színházi estét
nyújtja most a színház. A nagyszerű premie-
rek után most két érdekes vendégszereplés élé-
néz a közönség. Hétfőn páratlan bérletszűnet-
ben *Alberti Werner* éneklé el legényesebb sze-

repét a »Troubadour«-ban, kedden és szerdán pedig *Tapolcsay* Dezső, a Vigszínház jeles tagja vendégszerepel.

Uj darabok. A »Páholy«, »Zsába«, »New-York szépe« bemutatói után még egy sereg érdekesebbnél érdekesebb premiért ígér a színház vezetősége. Az új darabok közül nagy szenzációra számíthat a »Dada«, Bródy Sándor hatalmas erkölcsrajza, melynek bemutatóján az illusztris szerző is jelen lesz. Ragyogó estét ígér a »Csepürágók« című operett, melynek fényes díszletei Budapesten készülnek. A »Vestaszűzek«-et nagy áldozattal szerezte meg a színház vezetője ez a buja, színes muzsikájú operett, melynek meséje is díszkrétebb a hírnél, szintén mihamar színe fog kerülni. »Lotty ezredesei« szintén szenzációs sikert ígér s valószínű, hogy ezt a sikert egy igen érdekes vendégszereplés fogja fokozni.

Eleméry Klárka fellépése. A vasárnap délutáni közönségnek nagyon érdekes meglepetéssel kedveskedik a színház. A »Nebántvirágok« hozza színre Eleméry Klárikával, a színház legújabb, bájos tagjával a címszerepben. Ez a szerep volt, amely ezt a bájos nőt leányt a színpadnak eljegyezte s bizonyára mindenki megragadja az alkalmat, ki az ő Nebántvirágját nem látta, hogy vasárnap délután megjelenje.

REGÉNY-CSARNOK.

A Polanieczki-család.

Írta: Sienkiewicz Henrik. — Fordította: Kolosváryné-Korányi Ilona.

Polanieczki egy bérkocsit intett magához: — Ülj bel! — szólt. Aztán a kocsisnak megadta a költő lakcímét. Zsebéből elővonta Osnowski levelét s odanyújtotta. Zawilowski idegesen tépte föl a borítékot. Mialatt olvasott, a rémület, a hitetlenség, a bánat kifejezése váltakozott arczán. Elsápadt, de látszott, hogy még nem bírja fölfogni szerencsétlenségének egész nagyságát. A borzalom megbénította.

— De hogyan... hogyan volt képes? — dadogta.

Levette kalapját s gépies mozdulattal simította végig hajfűrtjeit.

— Nem tudom, mit írt Osnowski, — szólt Polanieczki. — Csak azt tudom, hogy megírta a valót. Nyugodj bele abba, a mit megmáskítani nem lehet! Nem volt méltó hozzád! Prytulowban nem találnál senkit. Elutaztak, Isten tudja, hová! S gondold meg, hogy nem vagy áldozatos, jelentéktelen ember; kötelességeid vannak magad s a világ iránt. Nem kívánhatom, hogy egyszerre kitépj a szivedből mindent, a mit szeretél, de nem szabad kétségbeesned, szegény, kedves barátom!

De Polanieczki szavai idegen, távoli zöngéként hangzottak Zawilowski füleiben. Nem értett meg egyebet, mint a mit Osnowski leveléből fölfogott, hogy immár nincs Linette, elvesztette örökre, mert a leány Kopowskival elutazott s hűtlenül elhagyta őt! S ez a megfoghatatlan, borzalmas lehetetlenség megtörtént tény, való igazság!

Polanieczki csak vigasztalta:

— Menj el Swirskivel Olaszországba! Olyan sok szép van a világon s az élet nyitva van előtted. Majd megvizsgálod az új benyomások között! Meglátod, hogy még boldog leszel, mert az élet lerója tartozását. Ígérd meg, hogy elmégy, kedves Ignác, megteszed, ugy-e megteszed?

— Megteszem! — ismételte a költő. Az egész beszédből semmit sem hallott, csak ezt az utolsó szót.

— Hála Istennek! — kiáltott föl megnyugodva Polanieczki.

A város zaja s Polanieczki kérdezősködése, hogy hova hajtasson, magához térítették Zawilowskit. Nyugodtan mondta:

— Haza mennék, mert tegnap óta nem hagytam el atyámat s talán levelek várnak ott.

— Jól van, — egyezett bele Polanieczki, — de ígérd meg, hogy az estét nálunk töltöd s Swirskivel megbeszéléd olaszországi utafakat.

— Nem lehet! — felelt Zawilowski. — Még ez éjjel atyám mellett kell virrasztanom, de holnap reggel fölkereslek téged és Swirskit is.

De ez csak ürügy volt, hogy magában maradhasson, s a midő Polanieczki nyugodtan távozott, mert azt gondolta, hogy beteg atyjának ápolása mindennél jobban elfoglalja majd a költőt, Zawilowski meggyújtotta szobájában a lámpát s fejét két kezébe temetve, gondolkodni kezdett... Tehát vé-e mindennek! Nincs Linette, nincs boldogság, nincs jövő! Kopowski elrabolt tőle mindent, nem hagyott neki egyebet elhagyottságnál, bánatnál. Hát mi az ő bűne, hogy Linette ily kiméretlenül, ily szívtelen kegyetlenséggel elhagyta őt? Miért szereti Kopowskit s nem őt, a kinek szívét ígérte? Eszébe jutott az az este, mikor szerelmesen remegett karjai közt... s most Kopowski karjai ölelik körül!... Erre a gondolatra fogai közé szorította zsebkendőjét, hogy tehetetlen dühében s fájdalomában föl ne ordítson. Miért? Miért kellett ennek bekövetkeznie?

Érezte, hogy nem tudja többé megkülönböztetni a valót a valótól, a jót a gonosztól, az igazságot az igazságtalanságtól. Linette elhagyta, magával vitte a jövő reményét, s most, lábai alól kisiklanak a lét alapkövei, az érzelem, a remény, a hit, maga az élet is. Nem érzett egyebet, minthogy szereti Linettet, nemcsak az ártatlan, szelid galambot, a milyennek képzelte, nem, a hűtlen, a bűnös Linettet is szereti, s ez az érzelem úgy eltöltötte, hogy minden más emberi tulajdon mintha füstté válna, s eloszlanék a szerencsétlenség jeges fuvalata alatt.

S hirtelen alakot öltött agyában egy gondolat:

— Hogyan képzelheted, hogy túlélhetném ezt?

Sokáig ült így szomorú elmélkedésben.

Mikor kialudt a lámpafénye, mintegy gyötörőlombból fölriadt. C odálatos érzés szállotta meg.

Mintha csolnokon ávolódna a parttól, vagy mint ilyen esetben rendszerint képzeljük, mintha a part futna el a csolnak mellől, mintha kiszakadna lelkéből mindaz, a mi eddig hozzáfurrt, gondolatai, reményei, vágyai, tervai, szerelme, maga Linette is hűtlenség s a kiállott gyötrelme.

Eltávolodott, elszakadt tőlük, s úgy érezte, mintha az idegen parthoz soha vissza nem térhetne, hanem egyedül kellene bolyongnia a szeméi előtt elterülő végtelenségen...

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

Ferencz Ferdinánd kir. herczeg a czárnál.

Pétervár, február 7. A Journal de St. Petersbourg azt írja: *Ferencz Ferdinánd* cs. és kir. herczeg ő Fensége ma Pétervárra érkezik, hogy *Miklós* császár ő Felségének köszönetet mondjon azért, hogy őt az orosz hadsereg lovassági tábornokává nevezte ki. Néhány évvel ezelőtt az osztrák-magyar monarchia fenkölt trónörököse Oroszországban járt, a hol ő Fensége nagyon jó emléket hagyott hátra. Mostani látogatását is a legélénkebb és legőszintébb rokonszenvvel fogjuk fogadni. A kir. herczeg kiváló tulajdonságaival megnyerte Ausztria-Magyarország népeinek szeretetét. Oroszországban, a hol *Ferencz József* császár és király ő Felsége nevét annyira tisztelik, ő Fensége még egyszer tapasztalni fogja, hogy milyen érzelmekkel viseltetik Oroszország ugy a fenkölt uralkodó, mint a trónörökös iránt. A hagyományos barátság kötelekeit, a melyek a két szomszéd birodalmat összekötik, bizonyára még szorosabbra fűzi a két uralkodóhoz folytonos személyes érintkezése.

Ez az érintkezés nagy mértékben előmozdítja a monarchikus elv üdvös hatását és az általános béke fönntartását. (M. T. I.)

Szell Kálmánt operálják.

Budapest, febr. 7. (Saját tud. táv.) *Szell Kálmán* furumkulusa újra kinőtt s kitünt, hogy a bécsi operáció felületes és elhamarkodott volt. — A könnyen beállható veszély meggátlása céljából, holnap újra operálják a miniszterelnököt.

A bolgár miniszter meggyilkolása.

Szófia, febr. 7. Karagyulov-ot, Kanesev közoktatásügyi miniszter gyikosát három évvel ezelőtt exaltált természete miatt elbocsátották és azóta folyton visszahelyezését sürgette. Sokat beszélnek arról, hogy egyetlen hivatalnok sem sietett segítségére a miniszternek, noha a merénylő hat lövést tett a miniszterre és a hetedikkel magát lötte agyon. Kanesev miniszternek nagy pártja volt a Cankovisták között. (M. T. I.)

Makkay Zsiga bá az udvari balon.

Budapest, febr. 7. (Saj. tud. táv.) *Makkay Zsigmond* országgyűlési képviselő barátai unszolására ma vette ki meghívóját az udvari bálra. Párthivei biztatják, hogy *székely népviseletben* menjen föl.

A selypi téglagyár leégett.

Hatvan, febr. 7. A Schosberger-féle selypi téglagyár az éjjel leégett. Az oltásra 200 munkás vonult ki, azonkívül tűzoltókat kértek Aszódról, Hatvanból, Budapestről. Őt vasuti kocsis odaégett. A cukorgyár és a vasuti állomás is veszélyben forgott. A tüzet egy kazánmunkás vigyázatlansága okozta. (M. T. I.)

Megtébolyodott gör. kel. lelkesz.

Szentes, febr. 7. *Pandovits* Döme szentesi gör. kel. pap néhány nap óta azzal vonta magára a figyelmet, hogy különféle beadványokat intézett a polgármesterhez, a melyek arra vallottak, hogy nem ép elméjű. Egyik beadványában bejelentette, hogy 10,000 emberrel körmenetet akar tartani Szentes utczáin. Egy másik beadványban elmondta, hogy márczius 15-én a Rákos mezején országgyűlést fog tartani és kikiáltatja Magyarország függetlenségét. E beadványok arra indították a polgármestert, hogy a városi főorvossal megvizsgáltsassa a lelkesz elmeállapotát. A főorvos csakhamar konstataálta, hogy *Pandovits* megtébolyodott. Este már dühöngeni is kezdett és a templomszolgát megtámadta. A rendőrség erre Budapestre, elmeorvogyintézetbe vitette a papot, lakását zár alá vették és az esetről táviratilag értesítették az aradi gör. kel. püspököt. (M. T. I.)

A manduriai szerződés.

Peking, febr. 6. A brit és a japán követ tegnap meglátogatta Csing herceget és újra tiltakoztak a manduriai egyezmény ellen. Az orosz követ ragaszkodik ahhoz az állításához, hogy a Mandsuországra vonatkozó szerződés és az orosz-kinai bankra vonatkozó szerződés között semmiféle összefüggés nincs és értesít

tette a többi követet, hogy az orosz kormány-
nak nincs hivatalos tudomása a banktárgyalá-
sokról. Leszár orosz követ Csing herceggel
tárgyal a szerződésről, míg Pokatillo bankigaz-
gató Vangvensauval tárgyal a bankkegyzmény-
ről. Kínai hivatalnokok azt mondják, hogy
Oroszország ragaszkodik ahhoz, hogy a Mandsuor-
szágra vonatkozó szerződést és a bankra vo-
natkozó szerződést egyidejűleg írják alá.

Csingsitung és Lunkuji tovább is ellen-
zik a japán követel egyetértően a Man-
dsu-országra vonatkozó szerződést. A bankkegyz-
mény tervezete olyan rendelkezéseket foglal
magában, hogy Kína ma építse ki az összes
mandsuországi vasutakat és maga aknázza
ki az ottani bányákat, ha pedig a szükséges
tőkét nem tudja előteremteni, forduljon a
bankhoz. Ha a bank nem hajlandó vele meg-
egyezni, akkor máshova fordulhat. A szerződés
kimondja továbbá, hogy más nemzetek fenn-
álló jogait a szerződés nem érinti, de ezt a
rendelkezést az előbbi rendelkezések lerontják.
(M. T. I.)

Tűlfeszített munka áldozata.

Budapest, febr. 7. (Saj. tud. távir.)
Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye tevékeny,
szorgalmas főszámvevője a tűlfeszített
munka áldozata lett. Ma munkaközben
erős idegroham vett rajta erőt, megőrült
s beszállították a lipótmezei téboly-
dába. — Felgyógyulásához semmi re-
mény.

KOZGAZDASAG.

Gazdasági szakelődások.

A »Biharmegyei Gazdasági Egyesület« pár
év óta szép sikerrel tartott különféle gazdasági
dolgokból szakelődást a vármegye különböző
helyein. Most ismét tervbe vette az ilyen elő-
adásokat. Még február hó folyamán a megye öt
községében tart szakelődást, a következő sor-
rendben:

Február 11-én Pocsajon. Előadók: Az ál-
lattenyésztés köréből, előadó *Pókay* Dezső; —
Szövetkezetekről, előadó *Weingärtner* Andor
titkár.

Február 13-án Henczidán. Növénytermelés
köréből, előadó *Kaczvinsky* Andor; — Mun-
kás és cseléd segélypénztárakról, előadó *Wein-
gärtner* Andor.

Február 16-án Széplakon. Allattenyésztés
köréből, előadó *Pókay* Dezső; — Munkás és
cseléd segélypénztárakról, előadó *Weingärtner*
Andor.

Február 19-én Csökmön. Növénytermelés
köréből, előadja *Óváry* Sándor; — Allattenyész-
tési ügyről, előadó *Alexander* Lajos.

Február 23-án Piskolton. Növénytermelés
köréből, előadó *Szemes* Arpád; — Allattenyész-
tésről, előadó *Fókay* Dezső.

A szakelődások mindenkor délelőtt fél 11
órákor kezdődnek.

Gazdakörök szervezése a községekben.

A Magyar Gazdaszövetség legutóbb tar-
tott közgyűlésén elhatározta, hogy a gazda-
társadalom szervezése s a kisgazdáknak a tár-
sadalmi működés körébe való bevonása cél-
jából országos mozgalmat indít, mert nyilván-
való, hogy erőteljes és egységes gazda-közvéle-
ményt teremteni s a gazdák kívánságának
nyomatékokat szerezni csak úgy lehet, ha a kis-
gazdák is tömörülnek s mint hatalmas és te-
kintélyes szervezet követelik jogos kívánságaik

figyelembevételét. Eddig a kisgazdák mint ol-
dott kéve lézengtek s egymásnak panaszolták
sulyos bajaikat, de szervezkedni nem tudtak,
daczára annak, hogy ők képezik az ország ge-
rinczét, lelkét, kenyéradóját.

Ezen szervezkedést akarja a Magyar Gaz-
daszövetség megindítani és előmozdítani, meg-
bizván *Meskó* Pált a Magyar Gazdaszövetség
titkárát, hogy támogassa a földmivelőnépnek
azon derék barátait, kik egyttérezve a föld-
mivelő néppel, annak sok mindenféle baján
segíteni akarnak. A szervezkedés legcélsze-
rűbben *Gazdakörök* létesítése által történik.
Gazdakört minden községben lehet alakítani,
hol a lelkész, a tanító, vagy a jegyző vala-
melyik intelligens gazda vagy értelmesebb
földmivelő ezen jó ügyet a földmiveléssel
foglalkozók jóvalta érdekében fölkarolni haj-
landó. Ezen derék népbárátok forduljanak
Meskó Pálhoz a Magyar Gazdaszövetség titká-
rához (lakik a f. évi márczius hó végéig Nyit-
rán, azontúl Budapesten) kitől a gazdakör-
alakítás tekintetében utbaigazítást nyerhet-
nek. A gazdakörök feladata: a község és a
tagok összes gazdasági érdekeinek előmozdi-
tása, mezőgazdasági ismeretek terjesztése,
tenyészállatok beszerzése, hatósági intézke-
dések, rendeletek, községi és iskolatügyek meg-
beszélése, a jótékonyág és felebaráti szeretet
fejlesztése, gazdasági szükségletek közös be-
szerzése, termények közös értékesítése, a hazai
ipar, különösen a helyi kisiparosok támoga-
tása, előnyös kölcsön ügyletek közvetítése,
közbenjárás terhes adósságok konvertálásánál,
a szövetkezés előnyeinek ismertetése, olvasó-
kör és könyvtár létesítése, szóval a község lakói
összes anyagi, erkölcsi és szellemi igényeinek
kielégítése.

*Minden gazdakör tagjává lesz a Magyar
Gazdaszövetségnek*, összeköttetést tart fenn a
vármegye gazdasági egyesületével s kívánságait
ezek útján a legfelsőbb hatóságok előtt is nyo-
matékkal tolmácsolhatja. A Magyar Gazdaszö-
vetség támogatja a gazdakörök könyvtáraik
berendezésénél, közbenjár a tekintetben, hogy
a lapokat kedvezményes árban kapják, gon-
doskodik szakemberekről, kik a gazdakörben
gazdasági és társadalmi kérdésekről előadást
tartanak, gondoskodik vidékenkint megbízható
szaktanácsadókról, kik a gazdakörök tagjainak
a hét bizonyos meghatározott napjain adó,
katonai, telekkönyvi, peres, hitelművelési s
más gazdasági ügyekben utbaigazítással szol-
gálnak.

Alapszabály-tervezetet mindenkinek kész-
séggel küld *Meskó* Pál a Magyar Gazdaszövet-
ség titkára, (lakik: márczius hó végéig Nyit-
rán, azontúl Budapesten.)

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

A Tőzsde utolsó eredeti távirata.

Értéktőzsde.

Budapest, február 6.

Osztrák hitel	625 50
Magyar hitel	629 50
Allamvasút	624 50
Rimamurányi	416.—
Magyar jelölés	483.—
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

Budapest, február 6.

Buza októberre	7.84
Buza áprílisa	8.80
Tengeri	5.14
Rozs okt.	6.69
Zab ápr.	6.98
Káposzta, repce, aug.	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. február 7-én.

Magyar aranyjárdék 4%	119.60
Magyar koronajárdék	97.70
Magyar vasúti kölcsön aranyban 2 1/2%	120 —
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 2 1/2%	100 50
Magyar keleti vasúti államkötvény 1876-ból	119 —
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	96 20
Halmérségi jog megváltási kötvény	101.—
Horvát-szlavón-földterhermentesítési kötvény	96 —
Magyar nyereséj-sorsjegy-kölcsön	185.50
Tiszszabályozás szept. sorsjegyek kölcsön	156 —
Osztrák járdék papírban	101 —
Osztrák járdék ezüstben	100 80
Osztrák járdék aranyban	120.75

Osztrák korona járdék	98.25
Osztrák államsorsjegyek	149.—
Osztrák magyar bank részvény	16 50
Magyar hitelbankrészvény	709.—
Osztrák hitelintézet részvény	692 50
Párisi vista	95.85
20 frankos arany (Napoleon'or)	19.08
Németbirodalmi márka	117.15
London vista	289.45
30 márkás arany	23.42

Forgalmi kimutatás 1902. évi február hó
4-ről. Tiszta buza körülbelül 300 hltr, kétsze-
res buza 60 hltr, rozs 120 hltr, árpa 35 hkl.
zab 80 hltr, tengeri 220 hltr, burgonya 260,
hltr. Lábás jószágok: Hizott sertés mintegy 250
db, félhizott 330, sovány 170, stüldő 700, ma-
lac: 320, hizott marha 48, jármás ökör 290,
fejős tehén 180, borju 170, bivaly —, juh és
kecske 85, ló 407.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 133.

Idénybérlet 132.

Ma, szombaton, 1902. február 8-án

New-York szépe.

Operett.

S Z E M E L Y E K :

Bronson Habakuk	Pintér Imre
Harry, fia	Nyárai Antal
Kurt von Mordkerl	Bérczi Gyula
Snifkins, színházigazgató	Csatár Győző
Cora, leánya	Székely Anna
Kennet Mugg komikus	Füredi József
Violet Gray káplár	Lányi Edith
Patsi Pattatu gróf	Krasznay Andor
Fricot, szakács	Vank István
Fifi, a leánya	Amon Margit

HELYARAK: Nagypáholy 7 fr. földszinti és első
emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint.
Zsölye 1 frt 50 kr. Körszék 1 frt 20 kr., Tamlászkék
1 frt. Erkölyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor
50 kr., Erkölyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti
zártszék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és
katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr.
Egy szinlap 10 kr.

Kezdeté 7 órákor, vége 10 órákor.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u.
3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnep-
napokon este 6 órákor.

Holnap vasárnap, február 9-én

délután 3 órákor, fél helyárrakkal

NEBÁNTSVIRÁG.

Operett.

este 7 órákor, rendes helyárrakkal

New-York szépe.

Operett.

A szerkesztését felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

A ki szépet akar látni, a ki jót
és finomat akar enni,

de almát!!

az fáradjon a Német-utczába

Ländler-fele házba,

ott találhat legszebbet, legjobbat
és legolcsóbbat. 49

A
„TISZANTUL“

pártoktól és érdekköröktől független politikai napilap.
Az Alföld legolvasottabb lapja s Nagyváradon, Bihar- és a szomszéd megyékben rendkívül nagy elterjedésnek örvend.

Előfizetési ára:

Nagyváradon negyedévre . . . 5 korona
Vidéken 6

Kiadóhivatalunkban megrendelhetők

a lat. szert. kath. lelkészi hivatalok számára egyházhatósággal jóváhagyott következő nyomtatványok:

Kereszteltek }
Bérmáltak }
Egybekeltek } anyakönyve, diósgyőri
Meholtak } papíron.
Megtértek }
Eltértek }

Bevétel }
Kiadás } templomszámadáshoz.

Alapítványok törzskönyve.
Anyakönyvek betűrendes mutatója.
Jegyesek naplója.

Kereszteltek }
Egybekeltek } anyakönyvi kivonata.
Meholtak }

Anyakönyvek félbörbe kötve vászontáblával 50 iv 9 korona, 100 iv 15 korona.

Hivatalos levélboríték, levélpapírok, névjegyek, meghívók, körlevelek s más nyomdai szakba vágó munkákat gyorsan és utányos áron készítünk.

Esperesi látogatás jegyzőkönyve.
Esperesi gyűlés jegyzőkönyve.
Jelentés alapítványokról.
Évi jelentés iskolákról.
Templomi leltár.
Catalogus librorum.
Családi értesítő.
Elbocsájtó levél.
Keresztelési jegy.
Keresztelési Emlék.
Esketési jegy.
Iktató könyv.
Kézbesítő könyv, kötve.
Imádság a szt. mise után (kemény papíron).

Kiadóhivatalunknál megrendelhetők

a Szent Vincze intézet kiadásában megjelent b. e. NOGÁLL JANOS szerkesztette hitbuzgalmi munkák:

(Director instituti etiam sacra assignat pro pretio libellorum.)

Krisztus követése. 80 fillér,
8, 12, 16 korona.

Ligouri Szent Alfonz Vezérkönyve. 3 korona.

Boldogasszony követése. 2 korona 40 fillér.

B. Skupuli Lőrincz Lelki Harca. 2 korona.

Szeráf Hangok Szent Teréziától. 2 korona 40 fillér.

Keresztény Vezérczikkek. 2 korona.

Az Urangyala, füzve 2 kor.

Liliomszálak, füzve 3 kor.

Csarnok, 3 korona.

Szent Halmok, 3 korona.

Eredeti bolti áron kaphatók a PUSTET-féle liturgikus könyvek:

Breviarium, Missale, Pontificale Rituale etc.

Szent László nyomda

elvéllal és készít:

izléses kivitelben

mindennemű

nyomdai munkákat

jutányos árok mellett.

Névjegyekben, eljegyzési s esketési jelentésekben folyton a legujabb.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Nyomdai műintézetünkben a legnagyobb körültekintéssel készítettnek:

Hirlapok, folyóiratok, könyvek, füzetek, röpiratok,

körlevelek, falragaszok, hirdetések,

részvények, árjegyzékek, jegyzőkönyvek,

pénz- és hitelintézeti nyomtatványok, étlapok,

meghívók, színlapok, egyházi és mindennemű világi nyomtatványok,

névjegyek, tánczrendek, palackfeliratok, sorsjegyek,

gyászjelentések, levélpapírok és borítékok,

valamint más itt elő nem sorolt nyomtatványok.

Kiadóhivatalunkban megrendelhetők

a gör. szert. kath. lelkészi hivatalok számára főhatóságilag jóváhagyott következő román nyelvű egyházi nyomtatványok:

1. Informatio papi özvegyekről s árvákról.	12. Bevételi } számadás-ivek.
2. Megtértek jegyzéke.	13. Kiadási }
3. Hitehagyottak jegyzéke.	14. Adósok jegyzéke.
4. Elvált házások jegyzéke.	15. Kereszteltek }
5. Szerződés szerinti vagy házasságok jegyzéke.	16. Egybekeltek } anyakönyvi kivonata.
6. Vegyes házasságok jegyzéke.	17. Meholtak }
7. Jelentés a kántor-tanító magaviseletéről.	18. Esperesi látogatás jegyzőkönyve.
8. Kimutatás a plebánia állapotáról.	19. Iskolai jelentés.
9. Kereszteltek } anyakönyve, diósgyőri	20. Jelentés a templompénztár számadásairól.
10. Egybekeltek } papíron.	21. Kereszteltek }
11. Meholtak }	22. Egybekeltek } anyakönyvi másolata.
	23. Meholtak }

Anyakönyvek félbörbe kötve vászontáblával 50 iv 9 korona, 100 iv 15 korona.

Hivatalos levélboríték, levélpapírok, névjegyek, meghívók, körlevelek s más nyomdai szakba vágó munkákat gyorsan és jutányos áron készítünk.

KONYVNYOMDA.

Tömöntöde.

Disz és műkönyvkötészet.

Vonalzó intézet.

Ruggyanta bélyegző gyártás.